

Choć to dopiero początek roku, samorządowcy już teraz chcą wiedzieć, na co będzie przeznaczona tegoroczna rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej. MEN przygotował już propozycję i jeśli zatwierdzi ją Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, wówczas będziemy mieli do czynienia z nowymi... starymi kryteriami podziału rezerwy.

Tak jak w poprzednich latach rezerwa służyć będzie do korekty błędów statystycznych; wzrostu zadań; wsparcia samorządów w przypadku zdarzeń losowych (powód, pożar, trąba powietrzna itd.), wyposażenie w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne czy też uruchamianie nowych sal lekcyjnych i świetlic.

Będą też pieniądze na odprawy zwalnianych nauczycieli oraz wsparcie samorządów w realizacji nowego zadania, jakim jest przyjęcie sześciolatków do szkół.

Ostatecznie, można się spodziewać, że kryteria podziału rezerwy oświatowej na rok 2104 zostaną zaopiniowane w trybie obiegowym jeszcze w tym tygodniu. Wówczas samorządy będą mogły już składać wnioski o pieniądze. W pierwszej kolejności środki otrzymają zapewne gminy i powiaty pokrzywdzone w wyniku huraganu Ksawery, w grudniu 2013 roku (to jedyny wyjątek od reguły, że środki na zdarzenia losowe obejmują tylko te, które miały miejsce w roku 2014).

Szczegółowe propozycje kryteriów podziału rezerwy

1. Korekty kwot części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 z tytułu błędów statystycznych: popełnionych przez kuratoria oświaty przy agregowaniu danych systemu informacji oświatowej lub powstałych w Ministerstwie Edukacji Narodowej przy agregowaniu oraz weryfikowaniu danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej.
Termin składania wniosków - sukcesywnie.
2. Dofinansowanie z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2014 r.
W kwocie części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014 uwzględniono środki na wzrost o 3,1 % liczby uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz liczby uczniów ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia.
Nieprzekraczalny termin składania wniosków:
 - do dnia 27 czerwca 2014 r. – I tura (dotyczy wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych
 - w I półroczu roku budżetowego 2014),
 - do dnia 10 października 2014 r. – II tura (dotyczy wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych od 1 września 2014 r.).
3. Pomoc jednostkom samorządu terytorialnego w przypadkach losowych, pod warunkiem, że:
 - zdarzenie losowe miało miejsce w roku bieżącym,
 - zdarzenie losowe miało miejsce w grudniu 2013 r. a zniszczenia spowodowane były tylko przez huragan Ksawery,
 - jednostka samorządu terytorialnego nie korzystała z pomocy na to samo zadanie w roku ubiegłym, (jako to samo zadanie należy rozumieć identyczne - jak te objęte dofinansowaniem w roku 2014 - szkody w tym samym obiekcie oświatowym, spowodowane przez to samo zdarzenie losowe, które wystąpiło w tym samym czasie),
 - jednostka samorządu terytorialnego zaplanowała środki własne w § 4270 w odpowiednim

rozdziale klasyfikacji budżetowej w wysokości nie niższej niż różnica pomiędzy połową wartości kosztorysowej remontu a kwotą uzyskanego odszkodowania. Jeżeli kwota odszkodowania jest równa lub wyższa od połowy wartości kosztorysowej remontu to jednostka samorządu terytorialnego nie ma obowiązku zaplanowania środków własnych na wykonanie remontu. Jednostki samorządu terytorialnego, których obiekty, podlegające uszkodzeniu były ubezpieczone od tych zdarzeń, mogą również wystąpić z wnioskami przed zakończeniem procedury odszkodowawczej i ustaleniem kwoty odszkodowania, ale wówczas zobowiązane są do zaplanowania środków własnych w wysokości nie niższej niż połowa wartości kosztorysowej remontu.

W przypadku obiektów oświatowych, które były ubezpieczone, jednostka samorządu terytorialnego może wystąpić z wnioskiem po zakończeniu procedury odszkodowawczej i ustaleniu kwoty odszkodowania.

Jednostki samorządu terytorialnego, które zaangażowały środki własne w § 4270 w wysokości nie wyższej niż połowa wartości kosztorysowej remontu (lub nie zaplanowały tych środków, gdyż kwota odszkodowania była równa lub wyższa od połowy wartości kosztorysowej remontu), mogą ubiegać się o dofinansowanie w kwocie nie wyższej niż połowa wartości kosztorysowej remontu.

Natomiast jednostki samorządu terytorialnego, które zaangażowały środki własne w § 4270 w wysokości wyższej niż połowa wartości kosztorysowej remontu, mogą ubiegać się o dofinansowanie w kwocie nie wyższej niż różnica pomiędzy wartością kosztorysową remontu a zaangażowanymi środkami własnymi.

Do wniosku należy dołączyć kopie dokumentu (protokół, decyzja, nakaz lub zaświadczenie) wydanego przez państwowe organy nadzoru (inspekcje, straże) lub protokołu komisji powołanej przez wojewodę do zweryfikowania szacunków strat powstałych w wyniku działań żywiołów po terminie wystąpienia zdarzenia losowego. Dokumenty powinny zawierać rodzaj zdarzenia, datę jego wystąpienia oraz opis zniszczeń (szkód).

Nieprzekraczalny termin składania wniosków:

- do dnia 20 marca 2014 r. – dotyczy zdarzeń losowych, które miały miejsce w grudniu 2013 (huragan Ksawery).
- innych wniosków – do 17 października 2014 r

Wnioski należy składać w terminie do 40 dni od daty wystąpienia zdarzenia.

Wnioski będą rozpatrywane sukcesywnie.

4. Dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli zwalnianych w trybie art. 20 Karty Nauczyciela a także nauczycieli przechodzących na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.

Dofinansowanie przysługuje JST, które zobowiązane są do wypłacenia odpraw nauczycielom:

- zwalnianym w wyniku całkowitej likwidacji szkoły (placówki), częściowej likwidacji szkoły (placówki) albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym

wymiarze zajęć,

- przechodzącym na emeryturę na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.

Dofinansowanie nie przysługuje JST w przypadku wzrostu w roku 2014 (wg stanu na dzień

30 września 2014 r. i dzień 10 października 2014 r.) liczby etatów nauczycieli w stosunku do roku ubiegłego (wg stanu na dzień 30 września 2013 r. i dzień 10 października 2013 r.). Przez liczbę etatów rozumie się liczbę nauczycieli zatrudnionych - w szkołach i placówkach uwzględnianych przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej - na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć), z wyłączeniem liczby nauczycieli na urloпах wychowawczych i urloпах bezpłatnych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej.

Podstawą do ustalenia, że danej JST przysługuje dofinansowanie, będzie ujęte we wniosku oświadczenie o niezwiększeniu się liczby etatów nauczycieli w roku 2014 w stosunku do roku 2013.

Jeżeli w danej jednostce samorządu terytorialnego od września 2014 r. nastąpi wzrost zadań edukacyjnych w wyniku utworzenia nowych szkół lub placówek oświatowych odstępuje się od warunku uniemożliwiającego udzielenie dofinansowania odpraw, jeżeli w roku 2014 nastąpił w tych JST wzrost liczby etatów stosunku do roku ubiegłego.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 19 września 2014 r.

5. Dofinansowanie JST w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne:
- a) pomieszczeń dydaktycznych w nowo wybudowanych obiektach szkół i placówek oświatowych. Wniosek z tego tytułu należy udokumentować dokumentem potwierdzającym pozwolenie na użytkowanie obiektu;
 - b) pomieszczeń do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w szkołach rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły te dotychczas nie prowadziły takiego kształcenia;
 - c) świetlic szkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych/dotowanych przez gminy otrzymujące w 2014 r. kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej;
 - d) poradni psychologiczno-pedagogicznych,
 - e) pomieszczeń do nauki dzieci 6-letnich.

Dofinansowanie obejmuje wyłącznie wydatki na zakup sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych, które nie są klasyfikowane, jako wydatki majątkowe.

Nieprzekraczalny termin składania wniosków:

- do dnia 14 kwietnia 2014 r. – I tura (I kwartał 2014 r.),
- do dnia 30 września 2014 r. – II tura (II i III kwartał 2014 r.).

6. Inne zadania o jednorazowym charakterze, nieuwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2014, pozytywnie zaopiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (z wyłączeniem m. in. zadań ujętych w

ramach kryteriów I-V oraz remontów bieżących, zadań o charakterze inwestycyjnym, urlopów dla poratowania zdrowia, dofinansowania wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym, skutkami awansu zawodowego nauczycieli).

Nieprzekraczalny termin składania wniosków – do dnia 16 września 2014 r.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do kryterium II, IV, V, VI dofinansowanie z 0,4 % rezerwy będzie przysługiwało tylko tym jednostkom samorządu terytorialnego, w budżetach, których w roku 2013 wykonanie wydatków bieżących na zadania oświatowe (wydatki bieżące klasyfikowane w dz. 801 i 854 z wyłączeniem rozdz. 80103, 80104, 80106, 80113) było nie niższe, niż przekazana w 2013 r. z budżetu państwa dla danej JST kwota części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji na zadania bieżące z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (z wyłączeniem dotacji klasyfikowanych w rozdz. 80103, 80104, 80106, 80113).

Przy wyliczaniu stopnia wykorzystania dochodów z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej i dotacji na zadania bieżące z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej za rok poprzedni nie będą uwzględniane otrzymane dotacje i wykonane wydatki przeznaczone na realizację projektów unijnych.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego podział rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej następuje nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku. Środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Nie wszystkie warunki są oczywiste

Prezentowane kryteria są jeszcze projektem, ale za kilka dni staną się ostatecznymi (po zaopiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego).

Jest w projekcie kryteriów kilka propozycji kontrowersyjnych: takich jak faworyzowanie szkół i samorządów, które nie ubezpieczają swoich obiektów (sic!), karanie gospodarnych, którzy wydają wielokrotnie więcej niż otrzymują subwencji, ale te ostatnie nie wykorzystują w całości na zadania bieżące; pozbawienie powiatów możliwości otrzymania środków na uruchamianie świetlic w prowadzonych przez nie szkołach (np. specjalnych).

O tych i innych uwagach propozycji przedstawionej przez MEN, strona samorządów rozmawiać będzie w przeciągu najbliższych kilku dni, a ostatecznej wersji kryteriów spodziewać się można do końca lutego br.

Marek Wójcik